

Nyaralás Abbáziában

Ezen a képen Anti bácsi, Schiller Antal látható. A képen csak őt ismerem fel.

Antal nagyon tehetséges volt. Óriási érzéke volt a képzőművészethez, és a szőnyegekhez is. Rengeteget olvasott, és képezte magát, teljesen autodidakta módon. 1922-ben nősült, Singer Olgát vette feleségül. Olga Sopron környékéről származott. Följöttek Budapestre, és itt laktak a Népszínház utcában. Anti bácsi nem tudom, hogyan, de rögtön elkezdett egy Radó nevű régiségkereskedőnél dolgozni. Nagyon sokat kínlódott szegény, mert Radóéknak nem ment jól. Nehezen éltek, adósságaik voltak. Anyámék is segítették őket abban az időben. Ez a nagy világválság idején volt. Ezért ő kiment a Károllyal, a nem édestestvérrel az 1930-as években Brazíliába, Rióba. Kávével akartak kereskedni. Nem volt ott sokáig. Visszajött, mert nem jött össze a dolog. Később már azonban nagyon jól ment neki. A családját nem vitte ki Brazíliába, egyedül ment. A későbbi jólét a műkereskedésből volt.

Antal amikor visszajött, becsüs lett, és az Ernst múzeumnak volt a becsüse és aukcióvezetője hosszú évekig. Azt hiszem, hogy a Radóék által került ő oda, még az 1930-as években. Igazi "selfmade man" volt. Olyan tekintélye volt a szakmában, hogy az hihetetlen. És ezt a tudást és ezt a szakértelmét, ami elsősorban szőnyegre, porcelánra, bútorra és képekre terjedt ki, saját maga szerezte mindenféle iskolázottság nélkül. Neki saját gyűjteménye is volt, amit később ki is állított. Emlékszem, ha venni akartunk egy bútort, mindig kikértük az ő véleményét. Járt kávéházba, én úgy emlékszem, hogy a Nagymező utcában a Moulin Rouge alatt volt egy kávéház. Ott találkozott művészekkel, pl. a Hermann Lipóttal [Munkácsy-díjas festő, grafikus. Nagyon sok könyvillusztrációja és újságrajza jelent meg különböző hazai és külföldi lapokban. Az 1910-es években a Vasárnapi Újság, az 1930-as években a Pesti Napló rajzolója volt. Nagyobb gyűjteményes kiállításai az Ernst Múzeumban voltak (1920, 1924, 1954). - A szerk.]. A háború után jóval, az 1950-es években kezdett a Bizományi Áruházban dolgozni. Ott szőnyegbecsüs volt.

Olga, Antal felesége beteg lett, és a háború alatt meghalt. Egy lányuk volt, Éva, akit deportáltak és visszajövetele után nem találta helyét sem a munkában, sem a családban. Egy lánya volt, aki

meghalt cukorbetegségben. Később, a férjétől is elvált.

Antal másodszorra is megnősült, Ziegler Arankát vette feleségül. Nagy szerelem volt az Arankával, és nagyon jó házasság. Nagyon kiegészítették egymást. Az Arankával úgy ismerkedtek meg, hogy a Fillér utcában laktak egy másfél szoba-hallos öröklakásban. A házban lakott egy ugyanilyen egyszoba-hallos lakásban az Anti bácsi a feleségével, meg a lányával. Antalnak a felesége, az Olga 1944 februárjában halt meg. Antal és Aranka tulajdonképpen a pincében ismerkedtek meg, amikor a bombázások voltak, és lementek a pincébe. Többször le kellett költözni a pincébe, áprilisban is, meg valamikor nyáron is [lásd: Budapest bombázása]. És kialakult az Antal és az Aranka közt egy szimpátia. Egyidősek voltak, az ötvenes éveik elején voltak. Ez egy igazi szerelemféle lett, olyannyira, hogy már egy házba költöztek csillagos házba a Dohány utcába. Aztán [1944] szeptemberben összeházasodtak. Hogy milyen körülmények között, azt nem tudom. Aranka és a lánya Lili tartották az első házasságból született lányával. Évával a kapcsolatot. Az Éva és a Lili jóban voltak, és az Aranka néni is sokat segített neki.